Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

1998 йил 12 декабрь шанба

Сотувда эркин нархда
№ 244 (2025)

ТАҚДИМОТ

БУ ҒОЯТ ЎЗИГА ХОС АСАР

Унда ўз шахсига урғу бермай, дунё ва давр қиёфасини мамлакати орқали кўра олиш салоҳияти яққол кўзга ташланади

Украина Миллий Академиясининг жаҳон иқтисодиёти ва халқаро муносабатлар институти ректори Ю. Пахомов Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг «Ўзбекистон XXI аср бўсағасида: хавфсизликка таҳдид, барқарорлик шартлари ва тараққиёт кафолатлари» номли китобини ўқувчиларга ана шундай таассуротлар билан таништиради.

Ушбу асар тақдимоти 9 декабрь куни Ўзбекистон Республикасининг АҚШдаги элчихонаси томонидан Жорж Вашингтон номидаги университетда йирик жамоат ва сиёсий арбоблар иштирокида бўлиб ўтди.

Шубҳасиз, америкалик ўқувчилар учун дунёга таниқли сиёсатшунослар ваноширларнинг китобнинг бежирим муқовасида битилган фикрлари билан танишиш янада қизиқарлидир. Жумладан, Ю. Пахомовдан ташқари Париж академиясининг ректори, Торонто ва Нью-Йорк университетлари фахрий аъзоси М. Массалу, исроиллик профессор — тарихчи олим Яков Рои, ливанлик ношир Жамолиддин Тоҳир ва бошқа атоқли кишиларнинг фикрлари эътиборни тортади. Масалан, немис ношири К. Дрогемюллер фикрича, *«Муаллиф фавқулодда ишонтириш салоҳиятига эга бўлган шахс. Мени бошқа яна бир нарса ҳайратга солди — асарнинг ҳар бир сатри ватанига ва халқига бемисл муҳаббат руҳи билан суғорилган. Шу билан бирга Ўзбекистоннинг эртанги куни қандай бўлади, унинг тараққиёти ва олға қараб ривожланиши учун нималар қилиш керак, деган ғамхўрлик ва куюнчалик билан йўғрилган».*

Вестминстер дипломатия академияси университети директори Нобил Айёднинг ёзишича, «... *Президент И. Каримовнинг китоби кишини эътиборини фақат Ўзбекистон тажрибасига эмас, балки Марказий Осиёда, яқин Шарқда ва Шимолий Африкада яшаётган, ўз мустақиллиги ва ўзлигини ҳар хил кучлардан ҳимоя қилаётган халқлар ҳаётига ҳам қаратади. Муаллиф қувваи ҳофизаси ниҳоятда кенг. У ишончли манбаларни моҳирона таҳлил қилиш орқали мамлакатининг келажакда ўзаро алоқаларда кўприк бўла олишини кўрсатиб берган*».

Китоб машҳур Гарвард университети жойлашган Кембридж шаҳрида 10 минг нусхада чоп этилган ва АҚШнинг йирик кутубхоналарига жамоат кутубхоналари тизими орқали тарқатилади. Асарнинг ихтисослашган компаниялар тизими орқали савдога чиқиши ҳам кутилмоқда. Бу эса ушбу нашр Америка жамоатчилигида катта қизиқиш уйғотганлигига яна бир далолатдир.

«Туркистон-пресс» НАА.

Мамлакатимизда нафақат уй-жой ва идора бинолари, балки кўприк қурилишида ҳам ўзига хос анъанавий тажриба мавжуд. Буни Қорақалпоғистон Республикасидаги 14-Тахиатош кўприк қуриш жамоаси фаолияти мисолида ҳам кўриш мумкин. Мазкур жамоа айни кунларда «Қоратоғ»да катта автомобиль кўприги қурилишини жадал олиб бормоқдалар. Темир йўлни кесиб ўтган йўл устига қурилаётган ушбу замонавий кўприк битказилиб ишга тушгач, ҳаёт қайнаётган бу жойда қишлоқ йўли ҳаракати енгиллашади, қулай шароит вужудга келади.

СУРАТЛАРДА: пардозловчи уста Виктор Иванов; қурувчи усталар Бахтиёр Султонов ва Салоҳиддин Канназаров.

А. МУРОТОВ
(ЎзА) олган сурат.

ТАШКИЛИЙ ҚЎМИТА МАЖЛИСИ

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасида Ватан озодлиги йўлида жон фидо қилган миллий қаҳрамон, жаҳон халқлари тарихида ўчмас из қолдирган Жалолиддин Мангуберди таваллудининг 800 йиллигини нишонлашга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш бўйича ташкилий қўмитанинг мажлиси бўлиб ўтди. Уни Бош вазир ўринбосари, мазкур қўмита раиси Ҳ. Кароматов бошқарди.

Мажлисда Хоразм вилояти ҳокимининг ўринбосари Т.Дўсчонов ва Ўзбекистон Бадиий академияси раиси Т.Қўзиевнинг Жалолиддин Мангуберди юбилейига тайёргарликнинг бориши тўғрисидаги ахборотлари тингланди.

Юбилей муносабати билан Хоразм вилоятининг шаҳар ва туманларида кенг кўламдаги ободонлаштириш, қурилиш ва таъмирлаш ишлари амалга оширилади. Буюк ватандошимиз номидаги жамғарма ташкил этилади. "Жалолиддин Мангубердининг дунё тарихида тутган ўрни" мавзуидаги халқаро конференция ўтказилади. Урганч шаҳрида эса қадимий меъморлик анъаналари билан уйғунлашган Жалолиддин Мангуберди ёдгорлик мажмуи ва боғ барпо этилади.

Ўзбекистон Бадиий академияси Жалолиддин Мангуберди қиёфасини яратиш бўйича республика очиқ танловини эълон қилди. Ҳайъат танловга тушган ишларни кўриб чиқиб, бобокалонимиз сиймоси, Ватан озодлиги йўлидаги жанговар фаолияти ва ҳаётини бир неча йиллардан бери ўз асарларида ифодалаб келаётган рангтасвирчи Тўра Қурязов асарини танлов ғолиби, деб топди.

Мажлисда буюк ватандошимиз юбилейига тайёргарлик кўриш билан боғлиқ тадбирлар режаси тасдиқланди ҳамда уни бажариш юзасидан тегишли вазирлик ва идоралар раҳбарларига аниқ топшириқлар берилди.

Мажлисда Президентнинг Давлат маслаҳатчиси Н. Жўраев иштирок этди.

(ЎзА)

ҚОНУН ИЖРОСИ БИЛАН КУЧЛИ

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси Давлат тили тўғрисидаги қонунни амалга ошириш ва топономик объектларга ном бериш масалаларини мувофиқлаштирувчи Республика комиссияларининг қўшма мажлиси бўлди. Уни Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари, мазкур комиссиялар раиси Ҳ.Кароматов бошқарди.

Мажлисда Республика комиссияларининг қарорлари ҳамда Давлат тили тўғрисидаги қонунни амалга ошириш Давлат дастурининг бажарилиши, топономик объектларга ном бериш масаларини мувофиқлаштирувчи Республика комиссияси котибиятига тушган тавсиялар тўғрисидаги масалалар кўриб чиқилди.

Кун тартибидаги масалалар юзасидан Халқ таълими вазири Ж.Йўлдошев, Ўзбекистон Фанлар академиясининг президенти Т.Жўраев, Навоий вилояти ҳокими ўринбосари А.Ҳайдаров ва бошқаларнинг ахборотлари тингланди.

Комиссиянинг аввалги мажлисида Меҳнат вазирлиги тизимида Давлат тили тўғрисидаги қонун ва уни амалга ошириш Давлат дастурида белгиланган вазифаларни бажаришга етарли аҳамият берилмаётгани танқид қилинган эди. Ўтган даврда вазирлик раҳбарияти томонидан мазкур масала доимий назоратга олинди. Тизимдаги барча ташкилотларда ишчи комиссиялар тузилиб, тадбирлар режаси ишлаб чиқилди. Навоий вилоятида ҳам илгари кўрсатилган камчиликларни бартараф этиш юзасидан муайян ишлар қилинди.

Таъкидландики, Халқ таълими вазирлиги ҳамда Фанлар академияси тизимидаги муассасаларда Давлат тили тўғрисидаги қонун ижроси бўйича мунтазам иш олиб борилмоқда. Жумладан, Давлат тилида иш юритиш борасида қўлланма яратилди, Атамақўм билан ҳамкорликда фаннинг турли соҳалари бўйича терминологик луғатлар тайёрланди. Ўрта мактаблар учун янги дарсликлар, олий ўқув юртлари учун кўплаб қўлланмалар тайёрланди.

Мажлисда Давлат тили тўғрисидаги қонунни амалга ошириш Давлат дастурининг бажарилишига эътиборни янада кучайтириш ва бу ишга масъулият билан ёндошиш зарурлиги таъкидланди.

Мажлисда Президентнинг Давлат маслаҳатчиси Н.Жўраев қатнашди.

(ЎзА)

ПРЕЗИДЕНТ ОГОҲ ЭТДИ!

КАРМАНАНИ БИЛАСИЗМИ?

Икки машҳур тарихий шаҳар — Бухоро ва Самарқандни асрлар давомида бир-бири билан ҳар томонлама боғлаб келаётган қадимий шаҳарлардан бири, шубҳасиз, Кармана ҳисобланади. Буюк Ипак йўлида жойлашган Кармана азалдан савдо, маданият ва маърифат ривожланган тарихий масканлардан бири бўлган. Бу ҳақда машҳур тарихчи Наршахийнинг "Бухоро тарихи" китобида кенг маълумотлар берилган, ҳатто "Карманада адиб ва шоирлар кўп бўлганлар" дея юксак таърифланган. Буюк саркарда ва мутафаккир Заҳириддин Муҳаммад Бобур ҳам "Бобурнома" асарида Карманага хўб гўзал ва бетакрор таъриф бериб кетган. Бу кўҳна заминга Искандар Зулқарнайн, араб халифалари, Чингизнинг шум қадами етиб келган. Босқинчиларнинг мислсиз шафқатсизликларига қарши карманаликлар ҳамиша мардона туриб курашганлар. Халқ қаҳрамонлари Спитамен, Муқанна, Маҳмуд Торобийларнинг душманларга қарши озодлик жанглари айнан Карманада бўлгани билан қадрлидир.

Халқимизнинг фахр ва ифтихорга айланган — Имом ал-Бухорий, Мирзо Улуғбек, Алишер Навоий, Заҳириддин Муҳаммад Бобур, Али Қушчи сингари машҳур зотларнинг муборак қадамлари теккан ва назарлари тушган Карманага!

Тарих фанлари доктори, профессор Сулаймон Иноятов ўзининг "Амир Темур — Работи Маликда" (1998 й) китобида қадим Кармана ва унинг тарихий обидалари Работи Малик ҳамда Сардоба ҳақида қизиқарли маълумотлар бериш билан бирга, буюк соҳибқирон Амир Темурнинг Карманада бўлганлигини исботловчи қатор тарихий манбаларни кўрсатиб берган. Шунингдек, карманалик ижодкорлар Ахтам Ҳотамов, Шуҳрат Халиловнинг "Йиллар садоси" (Кармана тарихидан лавҳалар, 1995 й.) китобида ҳам бу қадим шаҳар тарихи, маданий ёдгорликлари, урф-одатлари, анъаналари тўғрисида анчагина аниқ маълумотлар бор.

Хўш, қадим тарихга эга бўлган бу шаҳарнинг бугунги аҳволи қандай? Нега ва нима учун Кармана бундай хароб ҳолга тушиб қолди? Карманадаги тарихий ёдгорликлар, маданий обидалар, машҳур чорбоғлар қачон тикланиб, қачон таъмирланади?

Президент Ислом Каримов халқ депутатлари Навоий вилоят Кенгашининг навбатдан ташқари сессиясида сўзлаган нутқида Кармана шаҳрининг бугунги аҳволи ҳақида ҳам тўхталиб, жумладан, шундай деди:

"Азиз биродарлар, барака топкурлар, айтинглар-чи, сизлар ҳар куни кўриб ва кезиб юрадиган Кармана шаҳрининг ёши нечада? Ёки Чўли Маликдаги эски работ ва сардоба қачон пайдо бўлган? Сармиш дараси ва горидаги ибтидоий суратлар бу ўлканинг энг қадимий маданият бешикларидан бири эканидан дарак бермайдими?..

Навоийликлар фахр этса ва ўзгаларга кўз-кўз қилса арзийдиган нарсалар, буюк аждодларимиз ақлу заковати билан бунёд этилган тарихий, маданий ёдгорликлар озми? Бунинг қадрига етиш, таърифу тавсифини жой-жойига қўйиш, нафақат мамлакатимизда, балки бутун дунёда тараннум этиш учун, энг аввало шу юрт фарзандларида чин эътиқод, чин муҳаббат ва чинакам ихлос бўлиши керак, деб ўйлайман".

Президент Кармана ҳақида куйиб гапириш билан бизни ўзимиздан, ўзлигимиздан яна бир бор огоҳ этди. Ўз вақтида билдирилган бу жиддий огоҳ, бизнинг тарих ва тарихий обидаларга, маданий ёдгорликларга бўлган муносабатимизни яққол кўрсатиб турибди.

Президент ўртага қўяётган бу оғир саволларни вилоятнинг собиқ раҳбарлари билармиди? Албатта биларди. Чунки уларнинг аксарияти айнан Кармана шаҳридан кунига 2-3 марта ўтиб қайтарди. Фақат уларда ватанпарварлик, шу қадим ва кўҳна заминга меҳр-муҳаббат етишмасди. Энг ёмони, Карманада бирор бир озода, обод ва кўркам кўчани топиш қийин. Одамлар-ку ўз дарвозалари атрофини, кўчани тозалашга ҳафсаласиз бўлса, наҳотки раҳбарларда ташаббус етишмайди? Энди ўз кўчаси, маҳалласини обод қилиш, ҳар томонлама озода сақлаш учун ҳам юқоридан кўрсатма керакми?

Аччиқ ҳақиқатни тан олиб айтиш лозимки, Карманани, аввало карманаликлар эътибор бермай, шундай ачинарли аҳволга олиб келдилар. Уларнинг бош раҳнамоси — собиқ совет ҳукумати эди. 50-йилларда фақат одамларни эмас, балки Карманадаги тарихий ва маданий ёдгорликларни ҳам қатағон қилиш бошланди. Карманада асрлар давомида қад ростлаб келган кўҳна Қурғон мажмуаси, Арк, Амир қароргоҳи ва ўндан ортиқ машҳур чорбоғлар аста-секин йўқотила бошланди. Масалан, Кармана Аркининг тупроғи 1956 йилда Тошкент-Бухоро катта йўли қурилишида ишлатилган. Унинг ўрни салкам 30 хонадонга уй-жой қуриш учун берилган. Бу қурилишларда асосан Аркнинг ғиштларидан фойдаланилган. Шунингдек, Кармананинг баҳаво жойларида бунёд этилган Мирзо чорбоғ, Чармгар чорбоғ, Хон чорбоғ, Гул чорбоғ, Носирбодом чорбоғи, Закотчи чорбоғи ҳам турли баҳоналар билан аста-секин буздириб юборилган. Уларнинг ўрни асосан пахтазорга айлантирилган.

Хуллас, 70-йилларга келиб, Мир Саид Баҳром мақбараси, Қосим Шайх мажмуасини ҳисобга олмаганда, Кармана ўз ўтмишидан шафқатсизларча жудо қилинди, асл қиёфасини йўқотди. 30 йил мобайнида Кармана тақдири учун ҳеч ким қайғурмади, на қурилиш, на ободончилик ишлари амалга ошмади. Охир-оқибат, Президентимиз таъкидлаганидек, Кармана анчагина ташландиқ аҳволга тушиб қолди. Навоий туман собиқ раҳбарлари томонидан айрим уринишлар бўлди. Лекин бу ҳафсаласиз уринишлар билан Кармана тузалмади.

Президент Кармананинг ёшини сўраб, жуда долзарб ва ҳаётий масалани ўртага қўйдилар. Тарихий манбаларда ҳамиша Самарқанд ва Бухоро билан ёнма-ён тилга олинадиган бу қадим шаҳарнинг ёшини аниқлашда Ўзбекистон Фанлар академияси, республика "Маънавият ва маърифат" жамоатчилик маркази, Навоий вилояти ҳокимлиги бу жиддий масалани чуқур ўрганиб, тез орада аниқ таклифларни беришлари зарур. Бунинг учун барча тарихий манбалар етарли, деб ўйлаймиз. Мустақиллик шарофати билан Кармананинг ҳам муборак тўйи нишонланса, не ажаб? Шунда яна бир қадимий тарихий маскан обод бўларди.

Шу ўринда яна бир мулоҳазани ўртага ташламоқчимиз. Буюк бобомиз, шеърият мулкининг султони, улуғ мутафаккир Алишер Навоийнинг номлари республикамиздаги йирик вилоятга берилиши тарихий ҳақиқат. Аслида ҳам шундай бўлиши керак. Улуғларнинг номи шундай улуғ жойларга муносиб. Алишер Навоийнинг дунё маданияти ва адабиётида тутган ўрни ҳам айнан шуни тақазо этади. Лекин Навоийнинг номларини майдалаштириш ва такрорга йўл қўйиш унчалик тўғри эмас. Масалан: "Навоий вилояти, Навоий номли ўрта мактаб ўқиувчилари Навоий фуқаролар йиғини билан ҳамкорликда Навоий боғига ҳашарга чиқдилар" қабилидаги қайтариқлар нафақат ғашимизга тегади, балки буюк бобомизнинг муборак номига ҳам соя солади. Аслида, улуғларимизнинг номларини ноўрин, пала-партиш ишлатиш маънавият белгиси ҳисобланмайди. Ном қўйишда ҳам меёрни билиш керак.

Мана шундай қайтариқларга барҳам бериш мақсадида Кармана тумани номини қайта тиклаш керак. Ҳозирги Навоий тумани 1958 йилгача Кармана тумани, деб аталган. Ва яна бир тарихий ҳақиқат қарор топади.

Хуллас, Кармана шаҳри муаммоларини ҳал этиш Президент томонидан тўғри ва ҳаққоний айтилди. Энди ҳамма гап вилоят, туман ва мутасадди ташкилотлар раҳбарларининг ғайрати, шижоати ҳамда Президент таъкидлаганидек, "чин эътиқод, чин муҳаббат ва чинакам ихлос"ига боғлиқ. Карманани обод қилишда жамоатчилик ҳам алоҳида ташаббус кўрсатиб, ҳеч бўлмаганда ўзи яшайдиган кўчани, маҳаллани обод қилишда алоҳида жонбозлик кўрсатади, деб умид қиламиз.

Ватан ва унинг ободлиги остонадан бошланишини унутмайлик.

Ашурали ЖЎРАЕВ.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг

ФАРМОНИ

ЧИНГИЗ ТЎРАҚУЛОВИЧ АЙТМАТОВНИ "БУЮК ХИЗМАТЛАРИ УЧУН" ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ва Қирғизистон халқлари ўртасидаги дўстлик муносабатларини ривожлантиришга, тарихан таркиб топган ўзбек-қирғиз маданий ва маънавий алоқаларини чуқурлаштиришга, Марказий Осиё халқлари ўртасидаги анъанавий яхши қўшничилик ришталарини мустаҳкамлашга қўшган улкан ҳиссаси, адабий фаолият соҳасидаги катта хизматлари учун ва 70 йиллик юбилейи муносабати билан Марказий Осиё халқлари маданиятлари Ассамблеясининг Президенти, машҳур ёзувчи ва жамоат арбоби Чингиз Тўрақулович Айтматов "Буюк хизматлари учун" ордени билан мукофотлансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
1998 йил 11 декабрь.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг

ФАРМОНИ

«ЎЗБЕКНЕФТГАЗ» НЕФТЬ ВА ГАЗ САНОАТИ МИЛЛИЙ КОРПОРАЦИЯСИНИ "ЎЗБЕКНЕФТГАЗ" МИЛЛИЙ ХОЛДИНГ КОМПАНИЯСИГА АЙЛАНТИРИШ ТЎҒРИСИДА

Нефть ва газ қазиб чиқариш ҳажмларини кўпайтириш, янги нефть ва газ конлари ўзлаштирилишини жадаллаштириш, нефть ва газни қайта ишлаш ҳамда ташиш самарадорлигини ошириш, хорижий сармояларни жалб этиш борасидаги ишларни фаоллаштириш, республиканинг нефть ва газ саноатида бозор муносабатларини янада ривожлантириш ҳамда нефть-газ тармоғини бошқариш тузилмасини такомиллаштириш мақсадида:

1. Ўзбекистон Республикаси Давлат мулки қўмитасининг, "Ўзбекнефтгаз" нефть ва газ саноати Миллий корпорацияси корхоналари ва ташкилотларининг:

а) "Ўзбекнефтгаз" Миллий корпорациясини "Ўзбекнефтгаз" Миллий холдинг компаниясига айлантириш;

"Ўзнефтгазқурилиш" ва "Ўздавнефтмаҳсулот" давлат акциядорлик бирлашмаларини тегишли равишда "Ўзнефтгазқурилиш" ва "Ўзнефтмаҳсулот" акциядорлик компанияларига айлантириш;

"Ўзтрансгаз" ва "Ўзнефтниқайтаишлаш" ишлаб чиқариш бирлашмаларини "Ўзтрансгаз" ва "Ўзнефтниқайтаишлаш" акциядорлик компанияларига айлантириш;

"Ўзнефтгазтаъминот" савдо-ишлаб чиқариш акциядорлик бирлашмасини "Ўзнефтгазишчитаъминот" акциядорлик компаниясига айлантириш тўғрисидаги;

б) "Ўзнефтгазқазибчиқариш" давлат акциядорлик бирлашмаси ҳамда "Ўзбекгеофизика" давлат геология корхонаси негизида "Ўзгеонефтгазқазибчиқариш" акциядорлик компаниясини ташкил қилиш;

"Ўзнефтқазибчиқариш" давлат акциядорлик бирлашмаси ҳамда "Ўзнефтгазгеология" давлат геология корхонасининг пудрат бурғулаш ташкилотлари негизида "Ўзбурғунефтгаз" акциядорлик компаниясини ташкил этиш;

тармоқнинг ҳамда "Ўзмашсаноат" уюшмасига қарашли "Ўзбеккимёмаш" очиқ турдаги акциядорлик жамиятининг машинасозлик корхоналари негизида "Ўзнефтгазмаш" акциядорлик компаниясини ташкил қилиш тўғрисидаги таклифи қабул қилинсин.

2. Қуйидагилар "Ўзбекнефтгаз" холдинг компанияси фаолиятининг асосий вазифалари ва йўналишлари этиб белгилансин:

жорий ва узоқ муддатли тахминларни, газ, нефть ва нефтни қайта ишлаш саноатини ривожлантиришнинг, табиий ресурслардан ва мавжуд ишлаб чиқариш салоҳиятидан самарали фойдаланишнинг аниқ мақсадли илмий-техникавий, иқтисодий ва ижтимоий дастурларини ишлаб чиқиш;

республика иқтисодиёти ҳамда аҳолисининг нефть маҳсулотлари ва газга бўлган талаб-эҳтиёжларини тўла-тўкис таъминлаш;

нефть ва газ соҳасидаги геология-қидирув ишларининг стратегик ҳамда устувор йўналишларини белгилаш ва мувофиқлаштириш, нефть ва газ конларини қазишнинг самарали тизим ва усулларини жорий этиш;

хорижий мамлакатлар ва компаниялар билан иқтисодий, техникавий, технологик ва инвестиция соҳасидаги ҳамкорликни ҳар томонлама кенгайтириш;

нефть, газ ва нефть маҳсулотлари республика ҳамда жаҳон бозори коньюнктурасини ўрганиш негизида сармояларни жалб этиш;

газ таъминоти ва нефть маҳсулотлари билан таъминлаш тизимининг фаолияти устидан назоратни амалга ошириш;

тармоқ корхоналарида янги технологияларни ва илғор менежмент усулларини жорий қилиш.

3. Қуйидагилар "Ўзбекнефтгаз" холдинг компаниясининг устав жамғармасига ўтказилсин:

ушбу Фармонга мувофиқ ўзгартирилган ёки ташкил қилинган акциядорлик компаниялари акциялари пакетининг 51 фоизи;

бевосита холдинг компаниясига ҳисоб берадиган давлат корхоналарининг мулки;

холдинг компаниясига уюшган қатнашчилар - акциядорлик жамиятларида давлатга тегишли бўлган акцияларнинг пакетлари.

Холдинг компанияси ҳамда унинг акциядорлик компанияларининг устав жамғармаларига ўтказилган акцияларнинг пакетларини ва давлатга тегишли мулкни самарали бошқариш учун жавобгарлик "Ўзбекнефтгаз" холдинг компанияси зиммасига юклансин.

Белгилаб қўйилсинки, "Ўзбекнефтгаз" холдинг компаниясида ва холдинг акциядорлик компанияларида давлатга тегишли акцияларни, шунингдек тармоқнинг давлат корхоналаридаги мулкини фонд бозорларида сотиш Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарорига биноан амалга оширилади.

4. "Ўзбекнефтгаз" Миллий холдинг компанияси юридик шахс бўлиб, очиқ турдаги акциядорлик жамияти шаклида таъсис этилиши;

"Ўзбекнефтгаз" холдинг компанияси "Ўзбекнефтгаз" корпорацияси томонидан тузилган шартномалар ва мажбуриятлар бўйича ҳуқуқий ворис эканлиги белгилаб қўйилсин.

5. "Ўзбекистон нефть ва газ саноати давлат концернини "Ўзбекнефтгаз" нефть ва газ саноати Миллий корпорациясига айлантириш тўғрисида" 1992 йил 23 декабрдаги ПФ-518-сон Фармон ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

6. Вазирлар Маҳкамаси ўн кун муддатда мазкур Фармонни ижро этиш юзасидан қарор қабул қилсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
1998 йил 11 декабрь

Газетамизнинг шу йил 3 декабрь сонида мазкур сарлавҳа остида давра суҳбати берилган, унда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг шу йил 25 ноябрдаги «1999-2000 йилларда пахта навларини яхшилаш ва жойлаштириш дастури тўғрисида»ги қароридан келиб чиқадиган вазифалар кун тартибига қўйилган эди.

Яна бир бор эслатиб ўтамиз. Қарорда уруғчиликни замонавий йўлга қўйиш, пахта навларини янгилаш ва жойлаштириш, касаллик ва зараркунандаларга чидамли янги навлар яратиш, толанинг технологик хоссаларини жаҳон андозаларига мослаш, элита-уруғчилик хўжаликлар ходимларини иқтисодий рағбатлантириш каби қатор муҳим масалалар ўз ечимини топмаганлиги кўрсатиб ўтилган, мазкур соҳа тараққиёти йўналишлари белгилаб берилган эди. Очиғини айтганда, қарорда кўтарилган масаланинг ниҳоятда жиддийлиги, давра суҳбати иштирокчиларининг эса масала моҳиятини чуқур тушуниб етмаганликлари кўпчиликда ҳақли эътироз уйғотди. Таҳририятимизга келаётган хатлар мазмунидан шуни англаш мумкин.

«Давра суҳбати иштирокчилари масалага тўғри ёндашмаганлар. Замонавий эртапишар навлар йўқлигини тан олиш, ўзлари бевосита қилиши лозим бўлган вазифаларни аниқлаш ўрнига «мавжуд навлар ҳам ёмон эмас, деҳқонлар билиб меҳнат қилса, ишлар кўнгилдагидек бўлади» қабилида думбул, саёз фикрлар билдиришган, — деб ёзади Сирдарё вилояти Оқ олтин туманидаги «Пахтакор» фермер хўжалиги раиси, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган қишлоқ хўжалиги ходими Лапас Икромов. — Нима қиламиз ўзимизни алдаб? Экаётган навимиз фалон нав деб айтилган билан унга бошқа навлар аралашиб кетган. Нав ўзи тоза, эртапишар бўлмагач, деҳқон минг парвариш қилгани билан меҳнати елга совурилаверади-ку?! Биз деҳқонлар шундай қарорни интиқ бўлиб кутган эдик».

Шундай мазмунда таҳририятимизга мурожаат қилаётганлар кўпчилик. Бугунги суҳбатимизда Ўзбекистон Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги қошидаги Қишлоқ хўжалик экинлари навларини синаш давлат комиссияси раиси Зойир ЗИЯТОВ, Чиноз туманидаги Собир Раҳимов номли жамоа хўжалиги бошқаруви раиси Жўра АБДУНАЗАРОВ, Нарпай тумани «Иттифоқ» жамоа хўжалиги раиси Абдуҳамид ШУКРУЛЛАЕВ иштирок этмоқда.

«ПАХТА НАВЛАРИНИ ЯНГИЛАШ — ДАВР ТАЛАБИ»

МАВЗУГА ҚАЙТИБ

Зойир ЗИЯТОВ: Вазирлар Маҳкамасининг қарорида уруғчилик соҳасида йўл қўйилган камчиликларимиз рўй-рост кўрсатилиб, вазифалар аниқ белгилаб берилди. Шу маънода «Халқ сўзи» газетасида чоп этилган «Пахта навларини янгилаш — давр талаби» суҳбатига мантиқан зарурат бор эди. Навларни янгилаш ва жойлаштиришга оид дастурий вазифалар кўпчилик мутахассислар каби менда ҳам катта қизиқиш уйғотди. Давра суҳбатини ўқир эканман, ана шундай саволларга жавоб изладим.

Афсуски, Пахтачилик илмий-тадқиқот институти директори А. Авлиёқулов қарорда ўртага ташланган ва бевосита ўзи бошчилик қилаётган институт жамоасига дахлдор вазифалар ҳақида гапириш ўрнига ҳамма нарсани деҳқонларга юклаб қўя қолган. Бунинг устига «Жаҳон стандартларига жавоб берадиган навлар мавжуд. Бироқ парвариш даври, яъни ғўза агротехникаси, деган гап ҳам бор», дея сафсата сотади, далиллар асосида фикрлаш ўрнига умумий мулоҳазалар билан оммани чалғитган.

Ҳолбуки, Ўзбекистон Республикасининг «Селекция ютуқлари тўғрисида»ги Қонунига биноан нав тўртта талабга мувофиқ бўлиши керак. Яъни, у янгилик, фарқланиш, ўхшашлик ва барқарорлик мезонларига мос бўлиши шарт. Очиғи, бугунги навларнинг биронтаси бу тўрт талабга тўлиқ жавоб бермайди.

Жаноб Авлиёқулов жаҳонга кўз-кўз қилмоқчи бўлган нав қайси экан? Агар у мавжуд бўлса, нега деҳқонларимиз тоза бир нав қидириб овора-ю сарсон бўлишмоқда? Ахир, қачонгача нав айбини нав технологиясига эмас, агротехник тадбирларга тўнкаймиз. Пахтачиликдаги асосий камчилик уруғчиликни йўлга қўйиш, навларнинг нотўғри жойлаштирилишида эканлиги бугун беш қўлдай аён-ку? Қарорда ҳам бу нарса аниқ кўрсатилган.

Шу ўринда журналистларга ҳам жиддий эътирозим бор. Аравани қуруқ олиб қочаётган суҳбатдошларнинг «ҳоври»ни босиб қўйиш, мавзуни масала-моҳиятига қаратиш уларнинг ихтиёрида эди-ку?

Жўра АБДУНАЗАРОВ: Гапингизни бўлганим учун узр. Пахтачилигимиз тақдирига бевосита дахлдор бўлган бу қарорда тезпишар навлар уруғларининг етарлича суғурта фонди яратилмаётганлиги, натижада, қайта экишда кўпинча сифатсиз техник чигитдан фойдаланилаётганлиги жуда тўғри таъкидланган. Гап рости, Ғўза селекцияси ва уруғчилик илмий тадқиқот институти директори А. Қўшалиев, Пахтачилик илмий тадқиқот институти директори А. Авлиёқуловдан ана шу ҳақда аниқ фикр, жўяли таклиф кутган эдим. Ахир, турли иқлим шароитларига мос нав технологиясини ишлаб чиқиш пахтачилик институти ва унинг раҳбарининг бош вазифаси эмасми? Институтнинг вилоятдаги филиаллари айнан шу масала билан шуғулланиши керак-ку? Жаноб Авлиёқулов бу ҳақда гапириш ўрнига, худди осмондан тушгандек, агротехника хусусида гап сотганига, деҳқонга ақл ўргатганига куясизми?

Ҳолбуки, қарорда нав технологияси ҳақида ҳам, пахта етиштириш ва уни парвариш қилишнинг илмий асосланган технологиясига қатъий риоя қилиниши бўйича ҳам аниқ вазифалар кўрсатилган. Афсуски, давра суҳбати қатнашчилари илмий асосланган нав технологияси моҳиятини тушунтириб бериш у ёқда турсин, бу хусусда лом-мим дейишмаган.

Абдуҳамид ШУКРУЛЛАЕВ: Мутахассисларнинг навлар хусусидаги гапларига эътибор бердингизми? Қишлоқ хўжалиги илмий ишлаб чиқариш марказининг бўлим бошлиғи Ренат Назаров «Фарғона-3» нави жаҳон андозасига жавоб бермаслиги, унинг 2001 йилдан бошлаб истеъмолдан чиқарилишини айтиб турган бир пайтда А. Қўшалиевнинг «Чет элларда толанинг майинлиги, пишиқлигига эътибор берилади. «Фарғона-3» нави шундай хусусиятга эга. Кейинги пайтларда кўпчилик унга ҳавас қилаётганининг боиси шунда», деган сўзлари қайси мантиққа тўғри келади? Бугунги кунда ҳатто «Фарғона-3» нави муаллифининг ўзи ҳам энди бу навнинг даври ўтди, деб тур-са-ю, бундан катта институтнинг раҳбари бехабар бўлса?

Вазирлар Маҳкамасининг қарорида селекция, уруғчилик, навларни янгилаш, пахтанинг тола сифати юқори бўлган янги тезпишар навларини жорий этиш, уларни оқилона жойлаштириш соҳасидаги ишларни ҳар томонлама такомиллаштириш ва жадаллаштириш устувор давлат вазифаси ҳисобланади, дейилган. Биргина селекция ва уруғчилик соҳасининг ўзида муаммою, камчиликлар ва уларни бартараф этиш хусусида масалалар камми? Ахир, шу масалага дахлдор муассасалар ва ташкилотлар фаолиятини мувофиқлаштириш, рўйхатдан ўтказилган ҳамда истиқболли навларни янгилаш ва уларни жойлаштириш, чигит ишлаб чиқариш ҳажмларини, уларнинг икки йиллик заҳирасини яратиш, бирламчи, элита, оммавий уруғчилик ва чигитни қайта ишлаш билан хўжалик субъектлари фаолиятини мувофиқлаштириш ҳақида олимлар ва мутахассислар гапирмаса, ким гапиради?

Зойир ЗИЯТОВ: Бугунги талаб, олдимизга қўйилган вазифалар бундан 10-15 йил олдинги талаблардан тубдан фарқ қилади. Ҳозир пахта майдонларининг анча қисмида ғалла етиштираяпмиз, демоқчиманки, тезпишар, юқори ҳосил ва сифатли тола берадиган навларни яратиш эҳтиёжи ошди. Деҳқоннинг бугунги кундаги истаги ягона — йиғим-терим 20 октябрдан ошмаса!

Шу нуқтаи назардан қараганда, ушбу қарорда селекционерларнинг олдига қўйилган вазифанинг аҳамияти ниҳоятда улуғ. Республикамизда ҳаммаси бўлиб 91 та нав синовдан ўтмоқда. Уларнинг ичида хорижий навлар, жумладан Исроилнинг 11 та, АҚШ ва Австралиянинг 4 тадан нави бор. Айни пайтда 50 тага яқин янги навларимиз синовда. Уларнинг якуний хулосаларини кўриб чиқаяпмиз. Худди шундай хулосаларимиз туфайли 7 та нав ишлаб чиқаришдан олиб ташланадиган бўлди. Масалан, кечпишар, ўртапишар, жумладан «108-Ф» нави бугунги талабларга жавоб бермайди. Гапнинг пўсткалласи шу: ҳозир деҳқонни тўла қаноатлантирадиган эртапишар ғўза навлари йўқ!

Жўра АБДУНАЗАРОВ: Жорий йилда 599 гектар майдонга яна «С-6524» навли пахта уруғи экдик ва белгиланган режани вилоятда биринчи бўлиб бажардик. Ҳосилдорлик ўртача 25,8 центнерни ташкил этди. Бизнинг шароитда бу ёмон кўрсаткич эмас. Лекин тўрт йилдан бери экиб келаётганимиз — «С-6524» навини ҳам тўкис, мукаммал, деб бўлмайди. Негаки, терим барибир ноябрь ойигача давом этди. Айтмоқчиманки, эртапишар навларимиз тезроқ яратилса, терим муддати қисқариб, еримиз ҳам яхши дам олади, моддий имкониятларимиз ҳам кенгаяди. Гап мана шу ҳақда.

Мени таажжубга солган нарса шу бўлдики, пискентлик хўжалик раҳбари Т. Ҳайдаров «Агар уруғлик пахтага кўпроқ ҳақ тўланса, у бунинг моҳиятини англайди, пахтани саралаб теради», дея қовушмайдиган таклифни ўртага ташлаган. Назаримда, ҳамкасбим қарор билан чуқур танишмаган кўринади. Ахир, мазкур ҳужжатда шу пайтгача мисли кўрилмаган рағбатлантириш омиллари кўзда тутилган-ку?! 1999 йил ҳосилидан бошлаб чигит етиштирувчи хўжаликларни рағбатлантириш мақсадида уруғлик чигит унувчанлигининг биринчи классига мувофиқ бўлганда, элита-уруғчилик учун пахта хом ашёси қийматининг 100 фоизи, биринчи репродукцияли уруғлик учун — 75 фоизи, иккинчи репродукцияли уруғлик учун — 50 фоизи, учинчи репродукцияли уруғлик учун — 25 фоизи миқдорда устама белгиланди. Бунинг устига уруғлик ҳосил учун бериладиган мўмай устамаларни қандай тақсимлаш бугунги кунда хўжаликнинг ўз ихтиёрида.

Зойир ЗИЯТОВ: Ҳамма гап иштиёқда, қолаверса устувор давлат сиёсатини тўғри англаб, самарали, фидойи меҳнат қилишда!

Бу йил биринчи марта навнинг номларини ёзмасдан, рақамлаб, уларни нав тозалигини аниқлаш бўйича текширув комиссиясига тақдим этдик. Комиссия аъзоларидан ҳеч бири ушбу рақамнинг қайси навлигини билмайди.

Аслида муаллифдан олинган уруғнинг нав тозалиги 100 фоиз бўлиши керак. Афсуски, текширувдан ўтказилган навларнинг биронтаси ҳам нав тозалиги бўйича талабга жавоб бермайди. Гап бу ерда муаллифнинг қўлидан олиб текширилган оригинал уруғнинг сифати устида боряпти. Хуллас, ҳукуматимизнинг, қолаверса ушбу қарорнинг селекционерлар олдига қўйган вазифаси шундан иборатки, улар яратган нав элита хўжаликларига бориб тўхтаб қолиши керак эмас. Муаллифлик назорати жамоатчилик назорати билан омухталашиб кетгандагина навларнинг истиқболи таъминланган бўлади.

Шу ўринда бир гапни айтмасам бўлмайди. А. Қўшалиев «Қизиқадиган раҳбар ёки мутахассис бўлса, институтга келиб, унинг моҳиятини суриштиради», деган фикрни баён қилган. Бу бориб турган эскича фикрлаш. Негаки, элита хўжалигида ишлар селекция ишларининг узвий давоми саналади. Шундай бўлгач, олимлар ва селекционерларнинг ўзлари далага, деҳқоннинг олдига боришлари керак. Бутун дунёда шундай. Бозор муносабатлари шуни тақозо этади.

Абдуҳамид ШУКРУЛЛАЕВ: Янги ғўза навлари илмий лабораториялар муҳитида яратилса-да, бевосита дала шароитида районлаштирилади. Лаборатория муҳити билан дала шароити ўртасида катта фарқ бор-ку? Кафолатланган, эртапишар, аъло сифатли тола берадиган навларни минтақавий танлаб жойлаштириш, биринчи галда олимларнинг вазифаси. Нав муаллифи айнан ерни шудгорлашдан бошлаб, чигитни дорилаш, экиш ва парваришлаб туришгача назорат қилиши керак. Ваҳоланки, улар бизнинг ҳузуримизга июль-август ойларида келишади. Унда ҳам амалий ёрдам кўрсатиш учун эмас, ҳар хил таънаю-дашном бериш учун! Бу пайтда «ҳайит» ўтган бўлади. Асл селекционер идорада эмас, далада, деҳқоннинг ёнида бўлиши керак.

Зойир ЗИЯТОВ: Тўғри айтдингиз, бугунги кунда илмий муассасалар, институтлар билан бир қаторда олий ўқув юртларида, шунингдек, ярим хусусий шароитларда ҳам нав яратиш ишлари олиб борилмоқда. Аслида бу ишларга Ўзбекистон Қишлоқ хўжалиги илмий-ишлаб чиқариш маркази раҳбарлик қилиши лозим. Шу туфайли қарорда ҳам марказ фаолияти ҳақли равишда танқид қилинган.

Айрим селекционерларимиз ўз навларини ишлаб чиқаришга тезроқ беришга шошиладилар. Дейлик, уруғ элита хўжаликларига тушсаку — хўп-хўп, улар ўзлари тозалашга ҳаракат қиладилар. Лекин у уруғчиликка ихтисослашмаган хўжаликка тушиб қолса-чи? Унда навнинг навдорлиги бузилади ва бу кўрсаткич 70 фоизга ҳам тушиб кетиши мумкин.

Қарорда заводларда хомашёни қайта ишлашда ва уруғлик чигитни тайёрлашда навлар ва репродукциялар аралашиб кетаётганлиги, уруғлик пахтани тозалаш режимига риоя қилинмаётганлиги тўғри танқид қилинган. Шу мақсадда эндиликда хўжаликларда фақат битта нав, туманларда иккитадан ва вилоятларда тўрттадан кўп бўлмаган рўйхатдан ўтказилган ва учта истиқболли пахта навлари экиш вазифа қилиб қўйилди.

Юқорида таъкидлаганимиздек, селекционер ўзининг ишини элита ва уруғчилик хўжаликларида давом эттириб, 1999 йилда навларини бир марта, албатта, тозалаб олиши керак.

Шунингдек, бундан 10-20 йил муқаддам яратилган ва давлат синовидан ўтган эртапишар, серҳосил “Ан-чиллаки”, “С-4880” каби навларнинг уруғини коллекциядан олиб, экиб кўпайтириш ва ўрганиш лозим. Лекин бу ерда бир муаммо бор. Бу навларнинг толаси аксарият VI типга мансуб. Шу боис ишлаб чиқаришга жорий қилинмаган эди. Чунки илгарилари VI типга талаб бор-йўғи 6 фоиз атрофида эди. Ҳозир толанинг сифатига бўлган талаб мутлақо бошқача. Эндиликда толамизнинг катта қисми хорижга экспорт қилиниши ва унда микронейр кўрсаткичи асосий кўрсаткич бўлиб ҳисобланаётганлиги учун “Ўздавпахтасаноатсотиш” уюшмаси ва Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлиги толанинг сифатига бўлган талабини аниқ ва яққол айтиши керак, яъни тола VI типга мансуб ва микронейр талаб даражасида бўлса, бундай тола экспортни қаноатлантирадими, йўқми? Агар қаноатлантирса, бугун ҳам ўзини давлат синовидан хўжалик кўрсаткичлари бўйича намоён қилган ва ишлаб чиқаришга тақдим этадиган бир қанча номзод навлар мавжудлигини айтиб ўтишни истардик.

Яна бир гап. Ҳозирги вазиятни ҳисобга олиб, олимларимиз ноанъанавий селекция ва уруғчилик услубини қўллашлари мақсадга мувофиқ. Бундай ҳолда иккиланишга ўрин йўқ, деб ҳисоблайман. Чунки селекционер олимларимизнинг, генетикларимизнинг фундаментал билим асослари, селекцион материалларининг бойлиги шундай ишни бошлашга имкон беради. Жумладан, бу ишни икки йўналишда олиб бориш мумкин. Биринчи йўналишда ўзимиздаги мавжуд селекцион материаллардан гетерозис қобилиятга эга дурагайларни яратиш, иккинчи йўналишда хорижий мамлакатлар, хусусан, Исроилда яратилган худди шундай дурагайларни ўрганиш, қўшма дурагайлар яратиш ва биргаликда уларнинг уруғчилигини ташкил қилиш лозим бўлади.

ТАҲРИРИЯТДАН: Албатта, Вазирлар Маҳкамасининг ушбу қарори ҳокимликлар, кўплаб қишлоқ хўжалиги ташкилотлари зиммасига кенг қамровли вазифалар юклайди. Уларнинг ҳамма жиҳатлари ҳақида бир суҳбатда сўз юритиш имкони йўқ. Бу муаммолар генетика, селекция ва уруғчилик масалалари билан шуғулланувчи мутахассислар билан бирга пахта тозалаш заводлари, “Ўзкимёсаноат” уюшмаси, техника таъминоти идоралари ва бошқа ўнлаб муассасаларнинг ҳамкорликдаги жуда катта саъй-ҳаракатлари билангина ечимини топади.

Газетамиз ҳукумат қарори ва унда белгиланган вазифалар хусусида бундан кейин ҳам олимларнинг, шу соҳа мутасаддилари ва мутахассисларнинг таклиф ҳамда мулоҳазалари, амалий ишларини мунтазам ёритиб боради.

Мулоқотни
“Халқ сўзи” мухбири
Эсиргап БОЛИЕВ
ёзиб олди.

ИЗЛАГАН ИМКОН ТОПАДИ

Сайхунобод туманидаги “Пахтакор” ёпиқ турдаги ҳиссадорлик жамияти кўп тармоқли йирик жамоалардан бири ҳисобланади. Хўжалик нафақат туманда, балки вилоятда ҳам пахта, пилла ва ғалла етиштиришда маълум ютуқларни қўлга киритиб келаяпти.

Излаган киши бир жойда тўхтаб қолмайди. Буни яхши билган жамоа аҳли мулк пайини жорий этишга асосланган хўжалик кооперативи тузишга аҳд қилдилар.

Бошқаришнинг бу усулида ерга, ишлаб чиқариш воситаларига нисбатан муносабат тубдан ўзгаради. Деҳқонларнинг сўнгги натижадан манфаатдорлиги янада ошади. Эндиликда ер ва бошқа ишлаб чиқариш воситалари оилаларга танлов асосида узоқ муддатга бериб қўйилади. Ўз навбатида ҳар бир оила бошлиғи ва унинг аъзолари ер ва техникадан самарали фойдаланиш, уни кўз қорачиғидай авайлаб-асраш, юқори ҳосил етиштириш мажбуриятини олишди. Янги усулнинг самарасини кўришга астойдил ишонган пахтакорлар бугунги кунда шудгорлаш ишларини туғаллаш арафасида турибдилар.

А. ХОНИМҚУЛОВ,
“Халқ сўзи” мухбири.

«ЎЗДУНРОБИТА»:

НУКУСДА УЯЛИ ТЕЛЕФОН ТАРМОҒИ

Мустақил Ўзбекистонимиз биринчи Конституциясининг олти йиллиги байрами арафасида Қорақалпоғистоннинг Нукус шаҳрида уяли телефон тармоғи ишга тушди. Бундай совғани нукусликларга «Ўздунробита» ўзбек-америка уяли алоқалар қўшма корхонаси тақдим этди.

Ушбу корхона юртимизнинг энг шимолидаги Оролбўйи ҳудудида уяли алоқа тармоғини яратиш лойиҳасини биринчи навбатда амалга ошириб, бу ерда ўзининг филиалини ташкил этганди. Янги объект учун зарур ускуналарни АҚШнинг дунёга машҳур NORTEL фирмаси тайёрлаб берди. У аввалига бир неча юз абонентга мўлжалланган бўлиб, талаб ва эҳтиёжга қараб унинг қувватини тўхтовсиз икки баробар ошириш имконияти мавжуд. Келажакда эса у ўн мингтача абонентга хизмат кўрсатади.

«Ўздунробита» қўшма корхонаси мутахассислари «Ўзбекистон ҳаво йўллари» авиакомпанияси самолётларида океан ортидан ташиб келтирилган мураккаб рақамли ускуналарни ўрнатиш ишларини қисқа вақт ичида амалга оширдилар. Шаҳарда ва шаҳар ташқарисида уяли алоқа синовлари муваффақиятли ўтди. Тез фурсат ичида 40 километргача бўлган радиусда уяли алоқа тармоғи яратилди. Биринчи абонентлар орасида тадбиркорлар ва соғлиқни сақлаш, таъминот, савдо ташкилотлари хизматчилари, фуқаролар бор. Улар уяли алоқанинг бу янги туридан фойдаланар эканлар, уни юқори баҳоладилар, унинг чидамлилигига, тезкорлилигига яна бир бор ишонч ҳосил қилдилар. Чунки бу алоқа тури керакли абонентни ҳамма жойда, — ишхонада ҳам, уйда ҳам, йўлда ҳам топишга, турли масалаларни тезлик билан ҳал қилишга имконият яратиб беради.

«Ўздунробита» қўшма корхонаси 1991 йилнинг кузида биринчи бор Ўзбекистонда, Марказий Осиёда ва бир вақтнинг ўзида Москва, Санкт-Петербургда ўз фаолиятини бошлаб, телекоммуникация хизматининг энг замонавий турини кун сайин ривожлантириб бормоқда. Уч маротаба ускуналар замонавийлаштирилганлиги, DAMPS рақамли стандарти ва энг янги хизмат технологиялари жорий этилганлиги, Ўзбекистоннинг барча жойларида станциялар ва подстанциялар қуриш эвазига тармоқ кенгайиб бораётганлиги фикримизнинг далилидир. Ҳозирги кунда пойтахт Тошкентда ва вилоятларнинг марказий шаҳарларида 21 та станция фаолият кўрсатмоқда. Улар бутун Фарғона водийсида, турли мамлакатлардан туристлар ташриф буюрадиган қадимий ва навқирон Самарқандда, Бухоро, Хива, Урганч, Термиз, Гулистон ва Жиззах шаҳарларида, янги саноат марказлари бўлмиш Асака, Қоровулбозорда, шунингдек, кўплаб бошқа ишлаб чиқариш объектлари, қурилиш майдонлари ва қишлоқ жойларида ишлаб турибди.

Айтиш мумкинки, «Ўздунробита»нинг телефонлари ҳамма жойда бошқаришда, ахборот ва хабарларни узатишда, нафақат кичик доирада, балки узоқ чекка жойларда ҳам қўл келмоқда.

«Ўздунробита» қўшма корхонасининг Нукусдаги станцияси ишга тушиши билан Ўзбекистоннинг барча ҳудудида унинг тармоқларини ташкил этиш ишига якун ясалди. Эндиликда бу корхонанинг телефонлари мамлакатимизнинг деярли ҳамма жойида 20 мингдан ортиқ абонентга хизмат кўрсатмоқда. Бугунги кунда республикамизнинг 90 фоиз аҳолисига ушбу қўшма корхона тармоқлари етиб борган, 700 та шаҳар ва бошқа аҳоли пунктлари унинг чаққон алоқа хизматидан фойдаланиш имкониятига эга. Ушбу қўшма корхона орқали алоқага чиқадиган абонентларнинг барчаси автоматик роуминг билан таъминланадилар. Бу билан мамлакат ичкарисида ва ташқарисидаги қўшма корхонанинг ҳар бир абоненти билан керакли рақамларни териб, у қаерда бўлишидан қатъий назар саноқли секундлар ичида гаплашиш, боғланиш мумкин бўлади. Бундай самарали алоқа тармоғини фақат «Ўздунробита»гина биринчи марта нафақат Ўзбекистонда ва Марказий Осиёда, балки МДҲ давлатларида ҳам яратди. «Ассоциация — 800» ташкилотининг аъзоси бўлган ушбу корхона турли мамлакатлар ва ҳудудлардаги 120 минг нафар абонентга уяли алоқадан фойдаланиш имкониятини яратиб берди. Жумладан, унинг абонентлари Қозоғистон, Қирғизистон, Россия, Украина ва бошқа мамлакатларда ҳам мавжуд.

Қорақалпоғистоннинг марказий шаҳри — Нукусда ва Тўрткўл, Беруний, Элликқалъа, Тахиатош, Қизкетган, Халқобод шаҳарларида биринчи навбатда иш бошлаган алоқа тармоғи, келажакда бутун Оролбўйи ҳудуди бўйлаб кенгайтирилади. Бу ерларда янги қўшимча станциялар, радиорели ва репиторлар тармоқлари қурилади. Бундай экологик аҳвол унчалик қониқарли бўлмаган ҳудудларнинг ишончли уяли алоқа тармоғига эга бўлиши қувонарли ҳол, албатта. Бу Оролбўйи ҳудуди аҳолисига яхши турмуш тарзини яратиш учун фаол ҳамкорлик қилинаётган чет эллик мутахассислар учун ҳам қулайлик туғдиради.

«Ўздунробита» қўшма корхонасининг янги, чаққон алоқа қуввати иқтисодиётни янада ривожлантиришдек муҳим ишга фаол, янги куч бўлиб қўшилади. Шунингдек, Қорақалпоғистоннинг Ўзбекистондаги ягона ахборот тармоғига ва халқаро алоқа тизимига боғланишидаги имкониятларини кенгайтиради. Зеро, бу — Ўзбекистоннинг телекоммуникация тармоғини ривожлантириш, замонавийлаштириш миллий дастурини ва «Ўздунробита» қўшма корхонаси лойиҳаларини амалга оширишда яна бир муҳим босқичдир.

А. КУДИНОВ.

САХОВАТ

Кишилар ғамида бўлиш, яхшилик қилиш, саховат ва мурувват кўрсатиш халқимизнинг азалий одатидир. Авлодларимизга мерос бўлиб келаётган ана шу умуминсоний қадриятлар бугун янада чуқурроқ илдиз отмоқда. Яқинда пойтахтимиздаги Охунбобоев номли кўзи ожиз болалар интернати тарбияланувчилари қиймати 82 минг АҚШ долларини ташкил этадиган махсус компьютер тизими ва таълим ускуналарини олдилар. Қимматбаҳо совғаларни «Соғлом авлод учун» халқаро хайрия жамғармаси Япония ҳукуматидан олган грантга Германиянинг машҳур «Карл Цейсс Йена» фирмасидан харид қилган.

СУРАТЛАРДА: қимматбаҳо совғаларни топшириш пайти.

В. ХАРИТОНОВ олган суратлар.

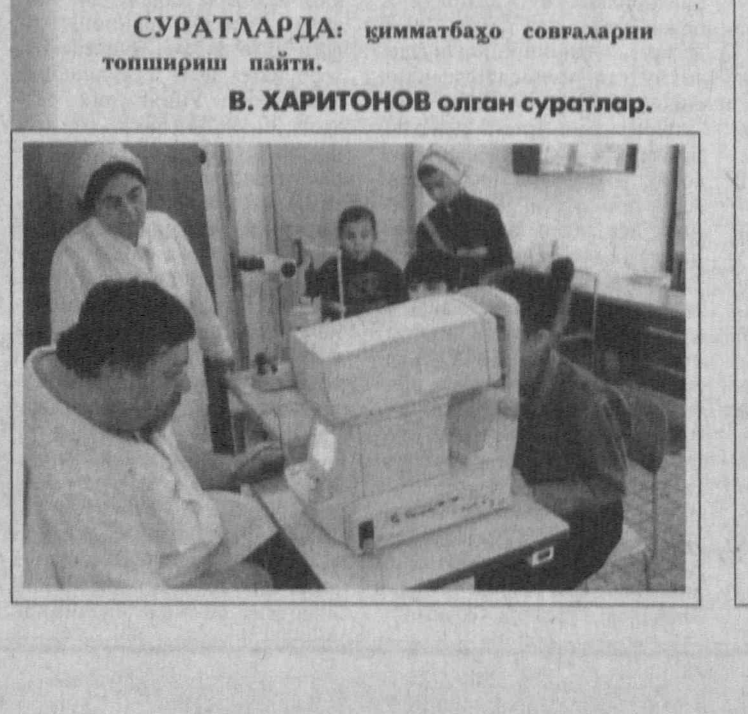

Таълим тўғрисидаги Қонун амалда

Бундан олти йил муқаддам Ўзбекистон ва АҚШнинг Тинчлик корпуси давлатлараро шартномани имзолаган эдилар. Шундан бери мамлакатимизга мактабларда, ўқув юртларида инглиз тилини ўргатиш, кичик бизнесни ривожлантириш учун океан ортидан икки юз нафар кўнгилли мутахассислар келиб ишлаб кетишди. Тинчлик корпусининг асосий вазифаси юртимиз ва АҚШ халқлари ўртасида тинчлик, дўстлик ва ҳамкорликни мустаҳкамлашга йўналтирилган.

КЕЙВИННИНГ ИККИНЧИ ВАТАНИ

Бугунги кунда республикамизда эллик нафар мутахассислар юқоридаги дастур асосида иш олиб бораётган бўлса, шулардан уч киши Жиззах вилоятида фаолият кўрсатмоқда. Улардан бири, Флорида университетини туғаллаб келган Кейвин Лемойин исмли ёш мутахассис Пахтакор шаҳридаги Ғафур Ғулом номли 2-ўрта мактабнинг ўзбек синфларига инглиз тилидан дарс бермоқда. Кейвин бу ерга келишдан олдин пойтахтда ўзбек тили ва ўзбекларнинг турмуш тарзини ўрганиш учун уч ойлик курсда ўқиди. Ҳозир она тилимизда бемалол гапира олади. Тез орада мактаб жамоаси, ўзи яшаб турган Муҳаммад Сувонқулов оиласи билан иноқлашиб ҳам кетди.

— Бу ерлар яқин ўтмишда чўл эди, шароитимиз қониқтирмаса, камчиликлар бўлса узр, — дейишди ийманиб унинг янги дўстлари.

Кейвин эса бунга эътироз билдириб: “Тўғри, бу ер Флорида бўлолмаслиги мумкин, лекин меҳмондўстлигингиз, инсоний муомалангиз, бозорларингизнинг тўкинлиги, тўйларингизни кўриб ўзимни жаннатга тушиб қолгандай ҳис қилаяпман”, деди.

У бозор-ўчарни ҳам ўзи қилади, ўзбекчани мукаммал ўрганиш учун туман кутубхонасига қатнайди, киноға ҳам тушиб туради.

“Буғдой нонинг бўлмасин, буғдой сўзинг бўлсин” деган ўзбек мақолини ҳам ўрганиб олибди.

— Пахтакор шаҳри иккинчи ватаним бўлиб қолади, — дейди Кейвин мамнуният билан.

Ҳ. НАБИРАЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг иқтидорли ёшларни чет элда таълим олишларини қўллаб-қувватлаш "Умид" жамғармаси

1999-2000 ўқув йилида АҚШ, Буюк Британия, Германия, Франция, Япония ва Италия ўқув юртларида ўқиб, бакалавр ва магистр даражасини олиш учун қуйидаги ихтисосликлар бўйича Ўзбекистон Республикаси Президентининг грантларига сазовор бўлиш учун 300 совриндор ўринга танлов босқичлари бошланишини

ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Таълим йўналишлари	АҚШ		Буюк Британия		Германия		Франция		Япония		Италия		ЖАМИ:	
	Бакалавриат	Магистратура	Бакалавриат	Магистратура	Бакалавриат	Магистратура	Бакалавриат	Магистратура	Бакалавриат	Магистратура	Бакалавриат	Магистратура	Бакалавриат	Магистратура
ИҚТИСОД	9	38	5	11	2	6	1	6	-	3	-	-	17	64
Монетар сиёсат ва пул муомаласи	1	5	1	2	-	-	-	1	-	-	-	-	2	8
Тижорат банклари иши	1	5	1	2	-	1	-	-	-	-	-	-	2	8
Молияни бошқариш	2	11	1	2	1	1	1	1	-	1	-	-	5	16
Сармоялар ва қимматбаҳо қоғозлар бозори	1	4	1	2	-	1	-	-	-	1	-	-	2	8
Менежмент ва маркетинг	2	10	1	2	1	1	-	2	-	1	-	-	4	16
Қурилиш менежменти	2	3	-	1	-	2	-	2	-	-	-	-	2	8
ХАЛҚАРО ҲУҚУҚ ВА МУНОСАБАТЛАР	-	18	5	11	-	-	2	7	-	4	-	-	7	40
Халқаро муносабатлар	-	7	2	4	-	-	1	2	-	1	-	-	3	14
Халқаро молиявий ҳуқуқ	-	4	1	2	-	-	-	2	-	1	-	-	1	9
Халқаро тижорат ҳуқуқи	-	7	2	5	-	-	1	3	-	2	-	-	3	17
ИНФОРМАТИКА ВА КОМПЬЮТЕРЛАШТИРИШ	4	13	1	7	1	3	-	1	-	-	-	-	6	24
Ҳисоблаш тизимини лойиҳалаштириш	1	3	1	2	-	1	-	-	-	-	-	-	2	6
Компьютер тизимини лойиҳалаштириш	1	4	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-	2	6
Тизимли программалаштириш	1	3	-	1	-	1	-	1	-	-	-	-	1	6
Амалий программалаштириш	1	3	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	1	6
ТАБИИЙ ФАНЛАР	3	10	1	3	-	5	1	2	-	-	-	-	5	20
Физика	1	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	3
Математика	1	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1	3
Химия	1	2	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	3
Биология	-	2	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	4
Ген муҳандислиги	-	1	1	1	-	2	-	-	-	-	-	-	1	4
Ноанъанавий қувват манбаларидан фойдаланиш	-	2	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	1	3
ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ	4	11	1	7	1	3	-	3	-	-	-	-	6	24
Селекция ва пахта уруғчилиги	1	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	5
Донларни тез етиштириш технологияси	1	3	-	4	1	2	-	1	-	-	-	-	2	10
Молларнинг сермаҳсул наслларини чатиштириш	2	3	1	3	-	1	-	2	-	-	-	-	3	9
ЭКОЛОГИЯ	1	5	-	2	1	3	1	1	-	1	-	-	3	12
ЖУРНАЛИСТИКА	2	11	1	4	-	-	1	1	-	-	-	-	4	16
МУҲАНДИСЛИК ИХТИСОСЛАРИ	7	14	2	10	1	5	-	1	-	2	-	-	10	32
Тоғ иши	1	4	1	3	-	1	-	-	-	-	-	-	2	8
Машинасозлик	2	3	-	3	1	1	-	-	-	1	-	-	3	8
Саноат дизайни	2	3	1	2	-	2	-	-	-	1	-	-	3	8
Архитектура	2	4	-	2	-	1	-	1	-	-	-	-	2	8
САНЪАТ	-	-	-	1	1	1	-	-	-	-	1	6	2	8
Рассомчилик	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	2	2	2
Мусиқа	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	2	-	3
Вокал	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	2	-	3
ЖАМИ:	30	120	16	56	7	26	6	22	-	10	1	6	60	240
	150		72		33		28		10		7		300	

"Умид" жамғармасининг Бошқаруви Ўзбекистон Республикаси Президентининг грантини олиш бўйича танловда иштирок этиш учун 1998 йил 15 декабридан 1999 йил 3 январгача қуйидаги ҳужжатларнинг қабул қилинишини эълон қилади:

1. "Умид" жамғармаси Бошқаруви раиси номига танланган ўқув шакли, йўналиши, мутахассислиги ва давлат номи кўрсатилган ариза;
2. а) бакалавриат учун: олий ўқув юртининг иккинчи (ёки учинчи) курсида муваффақиятли ўқиётгани тўғрисида деканатдан мутахассислиги, курси кўрсатилган маълумотнома;
   б) магистратура учун: олий ўқув юртини тугатганлиги ҳақида диплом нусхаси ёки олий ўқув юртининг битирувчи курсида муваффақиятли ўқиётгани тўғрисида деканатдан мутахассислиги, курси кўрсатилган маълумотнома;
3. Олий ўқув юрти ректори ёки ўқишга юбораётган ташкилот раҳбарининг тавсифий-тавсияномаси;
4. Рангли фотосурат (4 дона 4х6 см);
5. Паспорт;
6. Ҳарбий билет ёки ҳарбий хизмат рўйхатига олинганлиги тўғрисидаги гувоҳнома;
7. Скоросшиватель.

Танлов 1999 йил 6 январдан бошланади ва 4 босқичда ўтказилади:

1-босқич. Чет тили ва талабгорнинг танлаган ихтисослигидан келиб чиққан ҳолда хорижий олий ўқув юрти талабаларига жавоб берадиган билимларини аниқлаш юзасидан тест;
2-босқич. Танланган ихтисослик бўйича компьютер тести;
3-босқич. Танланган ихтисослик бўйича суҳбат;
4-босқич. Ўзбекистон Республикасининг иқтисодий ва сиёсий мустақиллигини мустаҳкамлашга доир талабгорнинг ҳаётий дунёқараши, маънавияти ҳамда тарих ва маданият соҳасидаги билимларини аниқлаш юзасидан суҳбат.

Танловларнинг биринчи босқичи хорижий мамлакатларнинг махсус давлат таълим муассасалари томонидан ўтказилади.
2, 3 ва 4-чи босқичлар етакчи олим ва мутахассислар ҳамда устувор таълим соҳалари йўналишларидаги амалий раҳбар ходимлардан ташкил топган "Умид" жамғармасининг махсус комиссиялари томонидан ўтказилади.

Ҳужжатларни қабул қилиш ва танлов босқичларини ташкил этиш бўйича танлов ҳайъати қуйидаги манзилгоҳда жойлашган:
Тошкент шаҳри, Якуб Колас кўчаси, 16-уй. Банк-молия академияси. Тел.: 68-38-10, 137-12-81, 137-12-82.

"Умид" жамғармаси Бошқаруви

Муҳиддин Қори Ёқубов таваллудининг 100 йиллигига

Муҳиддин Қори Ёқубов қадимий ва бой мусиқамизнинг журъаткор ислоҳотчиларидан, етук мураттиб (тартиб берувчи, ташкилотчи)ларидан биридир. Бу ёрқин сиймонинг ажойиб шахсияти, рангин фаолият қирралари то ҳануз замондошларни ҳайратга солади...

БИЗНИНГ «ҚОРИ АКА»

Бу ёрқин сиймонинг шуҳрати 20-йиллардаёқ қадим Турон-Туркистон ҳудудидан узоқларга – то Мағриб шаҳарларигача таралган эди. Қолаверса, Қори Ёқубовнинг фавқулодда истеъдоди, ғоят жўшқин ижодий фаолият қирралари мусиқий маданиятимизнинг истисносиз барча соҳаларида ёрқинлиги, бутунлиги билан намоён бўлган эди.

Албатта, Қори Ёқубовнинг катта профессионал санъаткор даражасига кўтарилиши ўзининг давомли йўлига, манзил-босқичларга эга.

Муҳиддин яхши қори сифатида эътибор топган бўлса-да, тақдир уни бошқа йўлга бошлади. У 1916 йилда ҳарбий оркестр раҳбари – капельмейстер билан учрашади, сўнгра миллий таркибдаги Туркистон (духовой) оркестри ташкил қилади. Кўп ўтмай, оркестр аҳли Ҳамза Ҳакимзода билан танишади ва ижодий ҳамкорлик бошланади. 1918 йил 21 майда Қори Ёқубов Ҳамзанинг «Яша, Турон», «Уйғон» шарқияларини ижро этади. Бу патетик оҳангдаги ашула кейинчалик ҳам дунёнинг турли саҳналарида куйланди...

Санъаткор ижоди билан бевосита боғлиқ турли ҳужжатлар, фактлар шундан далолат берадики, сира тиниб-тинчимас бу ажойиб санъаткор миллий мусиқамизни, шунингдек, Оврўпо мусиқа маданияти тажрибасини ижодий ўзлаштириш борасида изчиллик ва сабот билан ишлади. Бу ўзининг бой мусиқий меросга эга бўлган халқини умумжаҳон мусиқа маданияти ютуқлари, янги мавзу, янги жанрдаги оҳанглар, образ-тимсоллар билан баҳраманд этишдек олийжаноб ният, самимий истак билан ёниш ифодаси эди.

Ўзи таълим олган педагог-мураббийлар, машҳур вокаль қўшиқчилари унинг албатта, Италияда таҳсил олиши лозимлигини маслаҳат берадилар. Ўша вақтда озарбайжон мусиқа маданиятининг Узеир Ҳожибеков, Булбул Мамедов, Шавкат Хоним Мамедова каби намояндалари Италияга жўнаб кетадилар. Қори Ёқубов мазкур масалада Бухоро Халқ Республикаси Нозирлар Кенгаши раиси Файзулла Хўжаевга мурожаат этади. Ҳужжатлар тайёрланади. Сафар харажатлари учун маблағ тўплаш мақсадида Қори Ёқубовнинг хайрлашув концертлари ҳам ташкил қилинади. Масалан, эсдалик-ҳужжатларда Кўқонда Камол Қози мадрасаси ёнидаги гузар майдонида томларгача одам билан тўлган концертда у ўндан ортиқ қўшиқ айтгани айтилади. Бу томоша кечасидан шундай шов-шувли таассурот қолдики, гўё Қори Ёқубовни бутун Қўқон аҳли Италия сафарига кузатаётган эди. Афсуски, кимнингдир ё кимларнингдир ҳасади билан санъаткор Москвадан умидсиз қайтади: унга рухсат қоғози (виза) берилмаган эди.

1923 йилда Туркистон Республикаси Марказий Ижроия Қўмитаси Муҳиддин Қори Ёқубовга «Туркистон Республикасининг биринчи халқ ҳофизи» унвонини берди. 1929 йилда эса «Ўзбекистоннинг биринчи халқ ҳофизи» унвонига мушарраф бўлди. Худди ўша йили Қори Ёқубов ва Тамарахонимларнинг оилавий-ижодий иттифоқига асос қўйилган эди. Улар 1925 йилда Парижда Биринчи умумжаҳон халқ амалий санъати кўргазмасининг катта концерти дастурида қатнашиб, махсус мукофот билан тақдирланадилар. Сўнгра Берлиннинг Шуберт залида Талабалар иттифоқи ташкил қилган концертда ўзбек миллий ва вокаль-қўшиқ номерларини ижро этадилар, Берлин Мусиқа академиясида ноёб фонографик ёзувларни тинглайдилар...

Қори Ёқубов 1926 йилда Ўзбекистонда биринчи этнографик ансамбль тузди. Фарғона водийсидан йиғилган халқ санъаткорлари: Юсуфжон қизиқ Шакаржонов, Уста Олим Комилов, Тўхтасин Жалилов, Аҳмад Умрзоқов, Абдуқодир Исмоилов, Беркинбой Файзиев, Жўрахон Султонов каби халқ ҳофизлари, сўз усталари, устоз созандалар ва ўйинчилар жамоасидан иборат эди.

Ўша йилларда санъаткор ўзи кўпдан орзу қилган катта ижодий режа – ҳосил қилинган муайян тажриба заминида миллий мусиқий театр яратиш ниятини ниҳоят амалга оширишга қаттиқ киришди. 1927 йилда Қўқонда вилоят мусиқали драма театрига асос солинди. Нисбатан қисқа муддатда қўшиқчи, раққоса, раққослар, миллий оркестр, кичик хор ва албатта ижрочи артистлар тўпланди. Октябрь ойида Ғулом Зафарий қаламига мансуб «Ҳалима» мусиқали драма спектакли халққа кўрсатилди. Бош роль – Неъмат образида Қори Ёқубов ўзи чиқди.

Шундан кейин Қори Ёқубов Самарқандга чақирилиб давлат миллий мусиқа ансамблини яратиш вазифаси топширилди. 1929 йил апрелида мазкур жамоа «Ўзбек Давлат экспериментал ансамбли» номини олди. Кейинроқ эса «Ўзбек давлат мусиқа театри» деб атала бошланди.

Машҳур санъаткорнинг ижодий таржимаи ҳолида янги саҳифа – опера театри яратиш билан боғлиқ. Опера студиясига қабул қилиш учун республика вилоятлари бўйлаб сафарга отланди, юзлаб иқтидорли ёшлар ичидан бўлажак ўқувчиларни танлаб, саралаб олди. Кейинчалик Қори Ёқубов опера санъатининг етакчи актёрига айланди.

Шукурки, истиқлол шарофати билан бугун миллат ва Ватан манфаатлари йўлида аксарият суронли, талотумли замонда, турли жабҳаларда ўзининг севимли касби – ижоди, санъатига дилдилдан, бутун вужуди билан хизмат қилган зотлар сафида Муҳиддин Қори Ёқубовнинг исми-шарифи ҳам ёдга олинмоқда. Барча дўстлари, замондош мухлислари камоли меҳр-ихлос билан «Қори ака» деб атаган мислсиз истеъдод соҳиби ҳақида Маннон Уйғур «Овозда, ашула усулида Муҳиддин Қори Ёқубовнинг тенги йўқдир. Опера партиялари ижросида – гўзал, пурвиқор, ҳақгўй, янги-янги ижодий жамоалар ташкил қилишда беқиёс, минбарда эҳтиросли, салобатли, жозиб нотиқ. Қачон, қаерда бўлмасин, Муҳиддин Қори Ёқубов – илҳомкор, шавқ-рағбат тимсоли, чин шайдо...» деб ёзганида минг бора ҳақ эди.

Мамажон РАҲМОНОВ,
профессор.

МЕДАЛЛАРИМИЗ ИККИ КАРРА КЎПАЙДИ

11 декабрь. Журналистлар Сафар Остонов ва Ҳайдар Акбаров Бангкокдан хабар қилади

Бугун Бангкокдан 250 километр узоқликдаги Потая шаҳридан ажойиб хушхабар келди. Спортчиларимиз каноэ ва байдаркада сузиш бўйича 6 та медални қўлга киритди.

Тўрт кишилик байдаркада 500 метр масофага сузиш бўйича аёллар ўртасида бўлган мусобақада Оксана Шипиганевич, Антонина Москалева, Ирина Лялина, Инна Исакова кумуш медалга сазовор бўлди. Шу масофада ўтказилган каноэдаги якка баҳсларда эркаклар ўртасида Антон Ряхов кумуш медал соҳиби бўлди. Учинчи кумуш медални жамоага байдаркачи Дмитрий Коваленко олиб берди.

Аёллар ўртасидаги жуфтликда Оксана Шипиганевич ва Татьяна Левина шоҳсупанинг учинчи поғонасига кўтарилди. Икки кишилик каноэда эркаклар ўртасидаги жуфтликда ака-ука Сергей ва Владимир Шоисломовлар ҳам бронза медалини қўлга киритди. Икки кишилик байдаркада сузиш бўйича мусобақаларда эса Андрей Шилин ва Владимир Казанцев учинчи натижани кўрсатди.

Шу билан каноэ ва байдаркада сузиш бўйича мусобақалар якунланди.

Дзюдочилар баҳслари ҳам ниҳоясига етди. Атланта Олимпиадасининг кумуш медали совриндори Армен Богдасаровга Осиё ўйинларида ҳам кумуш медал насиб этди.

— Очиғи, олтин медал олишни кўзлаган эдим, - деди Армен биз билан суҳбатда. — Лекин кейинги бир йилда бетоблигим сабабли йирик мусобақаларда қатнаша олмадим. Бунинг устига, 100 килограммлик вазндаги полвонлар билан биринчи беллашишим. Булар ўз таъсирини кўрсатди.

Шундай қилиб, дзюдочиларимиз бир кумуш ва иккита бронза медалга сазовор бўлишди. Ўзбекистон жамоаси эришган медаллар сони эса икки карра кўпайди.

— Бу натижа Хиросимадаги ўйинлардан анча юқори, — дейди жамоамиз бош мураббийси Рустам Тўраев. — У ерда иккита бронза билан чеклангандик, холос. Шундай бўлсада, бу галги ютуғимиздан барибир қониқмадик. Чунки биз кўпроқ олтин медалларга даъвогар эдик.

Боксчимиз Темир Сулаймонов биринчи учрашувини Покистон вакили билан ўтказиб, 6:5 ҳисобида ғолиб келди. Дилшод Ёрбековнинг биринчи жанги оғир кечди. У майдон эгаси С.Куламанмад билан бўлган кескин курашда 12:10 ҳисобида ғалаба қозонди.

Теннисчиларимиз О.Огородов ва В.Куценко чорак финалда Жанубий Корея жамоасини 2:0 ҳисобида енгиб, финалга чиқди.

Республикамиз терма жамоаси 1 олтин, 6 кумуш ва 6 бронза медали билан ўнинчи ўринда мустаҳкам турибди. Биздан кейинги ўринда бораётган Вьетнам олти медалга эга. Тўққизинчи ўриндаги мўғулистонликларда иккита олтин ва тўртта бронза медали бор. Демак, яна камида битта олтин медал қўлга киритилса, жамоамизни 1-2 поғона кўтариши мумкин.

(ЎзА)

«ХАЛҚ СЎЗИ» «НАРОДНОЕ СЛОВО»

МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир: Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир ҳайъати:
М. ЕГОРОВ (масъул котиб — «Народное слово»),
А. ЖАББОРОВ,
С. ЗИНИН,
М. МИРАЛИМОВ,
С. МУҲИДДИНОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»),
Л. ПАК (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»),
М. САФАРОВ,
Р. ФАРҲОДИЙ,
И. ХУДОЁРОВ,
И. ШОҒУЛОМОВ,
Ў. ҲОШИМОВ.

БЎЛИМЛАР:
Ижтимоий-сиёсий ҳаёт — 133-57-34;
Ҳуқуқ — 136-07-94;
Иқтисодиёт — 136-36-65;
Қишлоқ хўжалиги — 136-37-85
Маънавият ва маърифат — 136-35-60, 132-10-65;
Хатлар — 136-29-89, 133-07-48;
Фан, соғлиқни сақлаш ва ижтимоий масалалар — 132-12-08;
Халқаро ҳаёт — 132-11-15;
Котибият — 133-10-28;
Эълонлар — 136-09-25.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00001
Буюртма Г — 0608, 27517 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2

Газета PENTIUM-II mmx компьютерида терилди ҳамда операторлар Сергей ЛУКИН ва Жамшид ТОҒАЕВ томонидан саҳифаланди.

Навбатчи муҳаррир — О. РАҲИМОВ.
Навбатчи — М. ЙЎЛДОШЕВА.
Мусаҳҳиҳ — Ф. УСМОНОВ.

МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.

Босишга топшириш вақти — 21.00
топширилди — 22.55
1 2 3 4 5 6

ҲАФТАЛИК КЎРСАТУВЛАР

ДУШАНБА, 14 ДЕКАБРЬ

«Ўзбекистон» телеканали

6.30 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.40 "Таҳлилнома".

*

8.40 "Ўзлик". Бадиий-публицистик кўрсатув 9.05 "Жан Кристофф". Телевизион бадиий фильм. 7-қисм. 10.00, 12.00, 14.00, 18.00 Янгиликлар. 10.05 Кино янгиликлари. 10.20 "Ўзбек киноси ижодкорлари". 10.40 "Олтин тож". Телевизион ўйин. 11.05 "Жаҳон спорти". 11.15 "Қувноқлар ва зукколар". 12.05 Кундузги сеанс. "Доктор Жекил ва мистер Хайднинг ғаройиб саргузаштлари". Бадиий фильм 13.35 "Обод уйда пок одамлар яшайди". Таҳлилий кўрсатув. 14.10-14.40 Ўзбекистон телерадиокомпанияси мақомчилар ансамблининг концерти.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.10 "Ха, ха, ха". Ҳазил, ҳажв, ҳангома. 18.30 "Олам ва одам". 18.45 "Бир наво истар кўнгил". Мусиқий дастур. 19.05 "Иқтисод ва биз". 19.25, 19.55, 20.25, 21.00, 23.20 Эълонлар. 19.30 "Ахборот" (рус тилида). 20.00 Биржа ва банк хабарлари. 20.10 Оқшом эртаклари. 20.30 "Ахборот". 21.05 "Ўзбектелефильм" намойиш этади. Одил Ёқубов. "Адолат манзили". Видеофильм премьераси. 1-серия. 22.00 Санъат усталари ва ёш ижрочиларнинг концерти. 22.40 "Кусто командасининг сув ости саргузаштлари". Телесериал. 3-қисм. 23.25 XIII Осиё ўйинлари кундалиги. 23.40 "Ахборот". 00.10-00.15 Ватан тимсоллари.

ЎзТВ-II

18.00 Кўрсатувлар дастури. 18.05 "Янги авлод" студияси намойиш этади ("Қувноқ учрашув", "Мульттомоша") 18.40 Ақл ёшдамас. 18.55 Мусиқий лаҳзалар. 19.00 "Давр". Ахборот дастури. 19.25 Буюк юрт фарзандиман. Қўқон политехника коллежи. 19.40, 20.35, 22.25 Эълонлар. 19.45 "Морена Клара". Телесериал. Охирги серия. 20.40 Жаҳон. Халқаро шарҳ. 21.00 Араб эстрадаси. 21.10 "Ёшлар" телеканалида. 21.15 "Ўзбегим". 21.35 Эгиз қўшиқлар. 22.00 "Давр". Ахборот дастури. 22.30 Синема. 00.15 "Хайрли тун!"

ЎзТВ-III

17.55 Кўрсатувлар дастури. 18.00 "ДАРАКЧИ". 18.10 "Ёрилтош". Мульттўплам. 18.20 Телефакт (рус тилида) 18.30 "Сен ҳақингда ва сен учун" (рус тилида). 18.45 "Санта-Барбара". Телесериал. 19.25, 19.55, 20.25, 21.00 Эълонлар. 19.30 "Ахборот" (рус тилида). 20.00 "Сен ҳақингда ва сен учун" (ўзбек тилида). 20.10 "Япония ҳақида ҳикоялар". 20.30 "Ахборот". 21.05 "Таггерт". Телесериал. 21.55 Телефакт (ўзбек тилида). 22.05 "Бумеранг". 22.25 "Минг бир маслаҳат". 22.30 "ДАРАКЧИ". 22.40 "Спорт-тайм". 23.05 Оҳанглар ва эълонлар. 23.15 Саргузашт фильмлар экрани. 00.40 "ТТВ мусиқаси" (ўзбек тилида) 01.10 "Хайрли тун, шаҳрим!"

«Халқаро» телеканали

16.45 Кўрсатувлар тартиби
16.50 "Мультсайёра"

*

17.10-18.45 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

18.45-18.55 "Масжиди калон". Телефильм.
Россия жамоат телевидениеси
18.55 КВН-98.
21.00 "Время".

*

21.30 "Муҳаббат тарихи". Телесериал. 152-қисм. 22.15 "Оламда нима гап?" Ахборот кўрсатуви. 22.20 "Замонавий дизайн". 22.40 "Вақт хазинасидан". 23.00 "Вести". 23.35 Киносеанс. "Киборг полициячи-II". Бадиий фильм. 01.00 "Ахборот" (рус тилида) 01.25 "Сўнгги романс". Бадиий фильм. 1-серия. 02.35-02.40 "Тунингиз осуда бўлсин!"

СЕШАНБА, 15 ДЕКАБРЬ

«Ўзбекистон» телеканали

6.30 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.30 "Ахборот".

***

8.30 Республика газеталарининг шарҳи. 8.45 Лирик тароналар. 9.10 "Кусто командасининг сув ости саргузаштлари". Телесериал. 3-қисм. 10.00, 12.00, 14.00, 18.00 Янгиликлар. 10.05 "Жасорат". 10.20 Алифбо сабоқлари. 10.50 "Осон эмас бу майдон ичра..." Адабий кўрсатув. 11.15 "Томчи". 11.30 "Мактублар—кабутарлар". 12.05 "Яшил орол сири". Мультфильм. 12.15 "Эстрада ва ёшлар". 12.40 "Ўзбектелефильм" намойиш этади. Одил Ёқубов. "Адолат манзили". Видеофильм премьераси. 1-серия. 13.35-14.00 "Юртимиз байрами".

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.10 "Фарғоналик болалар даврасида". 18.25 "Юртимиз байрамлари". 18.50 "Экран куйлари". 19.05 "Бинокор". 19.25, 19.55, 20.25, 21.00, 22.55 Эълонлар. 19.30 "Ахборот" (рус тилида). 20.00 "Иқтисодиёт чорраҳаларида". 20.10 Оқшом эртаклари. 20.30 "Ахборот". 21.05 "Акс садо". 21.35 "Ўзбектелефильм" намойиш этади: Одил Ёқубов. "Адолат манзили". Видеофильм премьераси. 2-серия. 22.15 "Дугоналар бормисиз?" Мусиқий дастур. 23.00 XIII Осиё ўйинлари кундалиги. 23.15 "Ўзлигинг намоён қил". Экранда — Хоразм вилояти. 23.45 "Ахборот". 00.15-00.20 Ватан тимсоллари.

ЎзТВ-II

18.00 Кўрсатувлар дастури. 18.05 "Кусто командасининг сув ости саргузашти". Телесериал. 18.55 Мусиқий лаҳзалар. 19.00 "Давр". Ахборот дастури. 19.25 Ёшлар ва спорт. 19.40, 20.35, 22.25 Эълонлар. 19.55 "Ёшлар" телеканалида премьера. "Доктор Финли". Телесериал (Шотландия) 20.40 Юксалиш. 20.45 "Ёшлар" телеканалида. 21.00 "Ёшлар" телеканалида премьера. "Аёл зоти". Кўп қисмли бадиий фильм. 6-қисм. 20.30 "Очун". Жалолиддин юрган йўлларда. 21.50 Шарқ эстрадаси. 22.00 "Давр". Ахборот дастури. 22.30 Синема. "Тўсиқ билмас севги". Мелодрама. 00.10 "Хайрли тун!"

ЎзТВ-III

17.55 Кўрсатувлар дастури. 18.00 "ДАРАКЧИ". 18.10 Болалар учун. "Энди эртак бошланади". 18.30 "Санта-Барбара". Телесериал. 19.15 "Табиат шифохонаси". 19.25, 20.25, 21.00 Эълонлар. 19.30 "Ахборот" (рус тилида). 20.00 "Дунёнинг бир бўлаги". 20.20 "Ҳиндистондан салом!" Мусиқий клип. 20.30 "Ахборот". 21.05 "Таггерт". Телесериал. 21.55 "Туризм ҳақида". Ҳафталик шарҳ. 22.25 "Бешинчи ўлчов". 22.45 "ДАРАКЧИ" 22.55 "Бу — джаз". 23.15 "Морт ва Фил". Мультсериал. 23.40 Оҳанглар ва эълонлар. 23.50 Кинонигоҳ. 01.35 "Хайрли тун, шаҳрим!"

«Халқаро» телеканали

Россия жамоат телевидениеси
7.30-9.00

*

16.45 Кўрсатувлар тартиби.
16.50 "Мультсайёра".

*

17.10-18.45 ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

Россия жамоат телевидениеси
18.45 "Бу ерда ва ҳозир".
19.05 "Мавзу".
19.45 "Синган чироқлар кўчаси-2". Милиция сериали.
20.45 "Хайрли тун, кичкинтойлар!"
21.00 "Время".

*

21.35 "Муҳаббат тарихи". Телесериал. 153-қисм. 22.20 "Оламда нима гап?" Ахборот кўрсатуви. 22.25 "Дунёқараш". Тележурнал. 22.45 "Долзарб мавзу". 23.00 "Вести". 23.30 "Подиум". 23.45 Киносеанс. "Онтарио соҳилида бўлган воқеа". Бадиий фильм. 01.20 "Ахборот" (рус тилида) 01.45 Тунги сеанс. "Сўнгги романс". Бадиий фильм. 2-серия. 02.55-03.00 "Тунингиз осуда бўлсин!"

ЧОРШАНБА, 16 ДЕКАБРЬ

«Ўзбекистон» телеканали

6.30 "Ассалом, Ўзбекистон!"
8.00-8.30 "Ахборот".

***

8.30 "Ёр ва диёр тароналари". 8.50 "Инсон — ҳаёт гултожи" 9.05 "Жан Кристофф". Телевизион бадиий фильм. 8-қисм. 10.00, 12.00, 14.00, 18.00 Янгиликлар. 10.05 Янги алифбони ўрганамиз. 10.35 "Остонаси тиллодан..." Адабий кўрсатув. 11.00 "Мусиқа ва замон". 11.30 "Акс садо". 12.05 "Эски ҳужрада". Мультфильм. 12.15 "Муҳаббат дарси". 12.45 "Ўзбектелефильм" намойиш этади. Одил Ёқубов "Адолат манзили". Видеофильм премьераси. 2-серия. 13.25-14.00 "Зиё".

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.10 Болалар учун. "Орзули олам бу". 18.30 "Қалқон". 18.45 "Сиҳат-саломатлик". 19.05 "Қалб минбари". 19.25, 19.55, 20.25, 21.00, 23.15 Эълонлар. 19.30 "Ахборот" (рус тилида) 20.00 "Таълим-тарбия миллий дастури — амалда". 20.10 Оқшом эртаклари. 20.30 "Ахборот". 21.05 "Ўзбектелефильм" намойиш этади. Одил Ёқубов "Адолат манзили". Видеофильм премьераси. 3-серия. 21.45 "Севги сурури". Мусиқий дастур. 22.05 "Тафсилот". 22.25 "Кусто командасининг сув ости саргузаштлари". Телесериал. 4-қисм. 23.20 XIII Осиё ўйинлари кундалиги. 23.35 "Ахборот". 00.05-00.10 Ватан тимсоллари.

ЎзТВ-II

18.00 Кўрсатувлар дастури. 18.05 "Янги авлод" студияси намойиш этади ("Билағон маслаҳати", "Ўйна болажон, ўйна", "Мульттомоша"). 18.40 "Ёшлар" телеканалида ёшлар. 18.55 Мусиқий клип-антракт. 19.00 "Давр". Ахборот дастури. 19.25 Қалб садолари. 19.35 "Ракурс". Халқаро кураш федерацияси раиси Комил Юсупов. 20.00 "Спорт-лотто". 20.10 "Лаззат". 20.25, 23.05 Эълонлар. 20.30 "Ринг". 20.45 "Талқин". 21.10 Танишинг: Равшан Тиллахонов. 21.25 "02 тўлқинида". 21.35 "Спектаклдан сўнг". Хамза театри актёри Тоҳир Саидов. 21.55 "Ёшлар телеканалида". 22.00

ПАЙШАНБА, 17 ДЕКАБРЬ

22.55 "Сомон йўли". 23.45 "Ахборот". 00.15-00.20 Ватан тимсоллари.

ЎзТВ-II

18.00 Кўрсатувлар дастури. 18.05 "Кусто командасининг сув ости саргузашти". Телесериал. 18.55 Мусиқий лахзалар. 19.00 "Давр". Ахборот дастури. 19.25 Ёшлик наволари. 19.40, 20.35, 22.45 Эълонлар. 19.45 "Доктор Финли". Телесериал. 20.35 Иймон. 21.00 "Ёшлар" телеканалида премьера. "Аёл зоти". Кўп қисмли телевизион бадиий фильм. 7-қисм. 21.30 Мутойиба. 21.55 "Ёшлар" телеканалида. 22.00 "Давр". Ахборот дастури. 22.25 "Дойче Велле" тақдим этади. 22.50 Синема. "Юзида ўлим акси". Хаёлий комедия. 00.30 "Хайрли тун!"

ЎзТВ-III

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.10 "Кичкинтойимиз-гижинггиноймиз". 18.25 "Тилга эътибор..." 18.45 "Харита". Халқаро шарҳ. 19.00 "Ҳидоят сари". 19.25, 20.25, 21.00, 22.10 Эълонлар. 19.30 "Ахборот" (рус тилида) 19.55 "Юзма-юз". 20.10 Оқшом эртаклари. 20.30 "Ахборот". 21.05 "Ўзбектелефильм" намойиш этади. Одил Ёқубов "Адолат манзили". Видеофильм премьераси. 4-серия. 21.35 "Мен нечун севаман Ўзбекистонни". Публицистик кўрсатув. 22.15 "Санъатим саодатим". Мусиқий дастур. 22.40 XIII Осиё ўйинлари кундалиги.

ЖУМА, 18 ДЕКАБРЬ

"Мульттомоша") 18.40 "Ислом ва ёшлар". 18.55 Мусиқий лахзалар. 19.00 "Давр". Ахборот дастури. 19.25 "Шабнам". 19.40, 20.35, 22.50 Эълонлар. 19.45 "Доктор Финли". Телесериал. 20.50 Телетомошабинлар талабларига биноан. "Оқ қуш". Видеофильм. 21.40 "Ўйна гулим, ўйна". 21.55 "Ёшлар" телеканалида. 22.00 "Давр". Ахборот дастури. 22.25 Интерспорт. 22.50 Синема. "Қалбим ардоғи" (Ҳиндистон) 00.50 Мунаввар тонг истаб!

ЎзТВ-II

18.00 Кўрсатувлар дастури. 18.05 "Янги авлод" студияси намойиш этади ("Қизиқарли хабарлар", "Дунё ва болалар",

ШАНБА, 19 ДЕКАБРЬ

студияси намойиш этади ("Бўш ўтирма", "Қувноқ учрашув", "Билоғон маслахати", "Мульттомоша") 10.00 Қалб садолари. 10.10 "Ёшлар" телеканалида. 10.15 "Ақл ёшдамас". 10.30 Мусиқий лахзалар. 10.35 "Хуш келибсиз!" 10.50 "Ракурс" 11.15 "Кусто командасининг сув ости саргузаштлари". Телесериал. 12.05 "Очун". Жалолиддин юрган йўлларда. 12.25 "Ўзбектелефильм" намойиш этади. "Чархпалак" 2-қисм. 13.10 Эгиз қўшиқлар. 13.35 "Талқин". 13.55 "Синбад".

Муборак Рамазон туҳфаси. "Муҳаммадун Расулуллоҳ". Кўп қисмли телевизион бадиий фильм премьераси. 5 фасл. 1-қисм. 22.20 "Оталар чойхонаси". Мусиқий дастур. 23.10 XIII Осиё ўйинлари кундалиги. 23.20 "Ахборот". 23.50 Футбол. Финал. 01.20-01.25 Ватан тимсоллари.

ЎзТВ-II

8.55 Кўрсатувлар дастури. 9.00 "Янги авлод"

ЯКШАНБА, 20 ДЕКАБРЬ

«Ўзбекистон» телеканали

5.00 Муборак Рамазон туҳфаси. "Муҳаммадун Расулуллоҳ". Кўп қисмли телевизион бадиий фильм. 5 фасл. 1-қисм. 5.50 Мумтоз мусиқа. 6.00 "Ассалом, Ўзбекистон!" 7.30 "Ахборот". 8.00-8.30 "Ўзбектелефильм" намойиш этади.

"Сўнмас зиё". 8.30 "Камалак". Болалар учун кинодастур. 9.15 "Ҳазрати Инсон". 9.30 Вилоят хонандалари куйлайди. "Умид" намойиш этади: 10.00 "Ватанимга хизмат қиламан". 11.00 "Табассум кўчаларида". 11.50 "Қувноқ стартлар". Телемусобақа. 12.35 "Ёзувчи ва замон". 13.00 "Қишлоқ ҳаёти". 13.20 "Темир хотин". Бадиий фильм. 2-серия. 14.25-14.55 "Болалигим — пошшолигим".

***

Россия жамоат телевидениеси
19.15 "Кумушранг серия".
21.00 "Время".

*

21.45 "Мюзик-холл".
22.15 Якшанба кинозали. "Полициячи". Бадиий фильм.
23.45 Таҳлилнома" (рус тилида)
00.15-00.20 "Тунингиз осуда бўлсин!"

Ўзбекистон Республикаси Фанлар Академияси Микробиология институти жамоаси, институт директори, профессор Қаҳрамон Даврроновга фарзанди **ШЕРЗОДнинг** бевақт вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон радиоси «Тошкент» Бош муҳарририяти жамоаси муҳарририят шарҳловчиси **Муҳаммадтурсун ОТАХОНОВнинг** вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига чуқур ҳамдардлик билдиради.

Ўзбекистон Республикаси «Фан ва тараққиёт» илмий-технологик комплекси жамоаси комплекснинг лаборатория мудири, кимё фанлари номзоди Нафиса Солижоновага онаси **Саодат СОЛИЖОНОВАнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.